

چکیده پایان‌نامه شماره کارشناسی ارشد در رشته باکتری شناسی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه. سال تحصیلی 1401-1402

نگارنده: ابراهیم اقبال لشکر

عنوان پایان‌نامه: تشخیص مولکولی *بروسلا* و *کمپیلوباکتر* در گوشت گاو شهرستان مهاباد به روش Nested-PCR

کمپیلوباکتر یکی از شایع‌ترین علل گاستروانتریت باکتریایی در جهان است. بروسلاز یکی از مهم‌ترین بیماری‌های مشترک بین انسان و دام است. مطالعه حاضر به منظور ردیابی ژنوم *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* در نمونه‌های گوشت گاو جمع‌آوری شده از قصابی‌های شهرستان مهاباد انجام شد. 50 نمونه گوشت چرخ شده از قصابی‌های شهرستان مهاباد جمع‌آوری شد. نمونه برداری در سال 2023 (از ابتدا تا پایان سال) انجام شد و مقدار 100 گرم از هر نمونه بود. DNA ژنومی باکتری از نمونه‌های گوشت با استفاده از کیت تجاری استخراج شد و ژن *16S rRNA* برای تشخیص *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* با واکنش زنجیره‌ای پلیمرز تودرتو (Nested-PCR) استفاده شد. در این مطالعه پرایمرهای *کمپیلوباکتر* و پرایمرهای Nested-PCR با نرم افزار AmplifX طراحی شدند. نتایج نشان داد که از 50 نمونه گوشت گاو مورد بررسی، 6 نمونه (12 درصد) آلوده به باکتری *کمپیلوباکتر* و همچنین 4 نمونه (8 درصد) آلوده به باکتری *بروسلا* بودند. براساس نتایج به‌دست‌آمده، گوشت گاو می‌تواند به باکتری‌های *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* در مهاباد آلوده شود. بر اساس نتایج این مطالعه، آلودگی ژنومی باکتری‌های *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* در نمونه‌های گوشت گاو قصابی‌های مناطق مهاباد وجود دارد. همچنین نتایج حاکی از آن است که گوشت گاو می‌تواند منبع مهم *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* در منطقه مهاباد باشد. برای تشخیص مولکولی *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* می‌توان از روش واکنش زنجیره‌ای پلیمرز تودرتو در نمونه‌های گوشتی به عنوان روشی آسان و مطمئن برای تشخیص باکتری‌های مذکور استفاده کرد. در نهایت؛ مطالعه حاضر نشان داد که گوشت گاو می‌تواند نقش موثری در همه‌گیری و شیوع *کمپیلوباکتر* و *بروسلا* در مهاباد داشته باشد. شیوع نسبتاً بالای *کمپیلوباکتر* در گوشت گاو موید این دسته از حیوانات به عنوان مخزن *کمپیلوباکتر* است و در نتیجه این حیوانات می‌توانند مهم‌ترین منبع آلودگی برای انسان در کشور و مناطق مورد مطالعه باشند که ضرورت انجام اقدامات بیشتر را نشان می‌دهد. مطالعات در موارد گسترده‌تر همچنین استفاده از راهکارهای مناسب برای کنترل و پیشگیری از بیماری راه حلی مفید به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: گوشت گاو، *بروسلا*، *کمپیلوباکتر*، واکنش زنجیره‌ای پلیمرز آشیانه‌ای، مهاباد